

GELEMİŞ, BEYMELEK, AVLAN GÖLÜ, GİRDEV GÖLÜ, ELMALI YAYLASI ve ÇAYAĞZI SULAKALANI KUŞ GÖZLEM ETKİNLİĞİ

LİKKUŞ Dragoman Kuş Gözlem Raporu

Cem O.Kıraç

25-26-27-28-29 Mayıs 2017

25 Mayıs 2017, Perşembe

Yer: Kaş Kültür Merkezi

Seminer programına katılan Kaşlı doğa severler ve LİKKUŞ kuşcuları:

Meltem Demir, Canan Avcı, Ayşegül Arslan, Kevser Mermertaş, Belma Tosun, Altuğ Tosun, Sue Broughton, Didem Arakon, Selma Şabanoğlu, Füsun Karacan, M. Nazif Karacan, Murat Draman, Tolga Yücel, Ayşe Dağistanlı, Fatih Tunalı, Süha Özgeçen, Atıla Kara, Munise Ozan, Atakan Tekinci, Nilüfer Nişancı, Eylül Dizdaroğlu, Burcu Güneş, Tan Güneç, Ersen Özcan

4 gün sürecek kuş gözlem etkinlik dizisi öncesi Kaş'lı kuşcularla bir araya gelelelim dedik. LİKKUŞ üyeleri ve Kaş doğa severlerinin katılımı ile kuş gözlemciliğine giriş semineri ve bilgilendirme toplantısı yapıldı. Kaş Kültür Merkezi'nde yapılan toplantıya 25 civarında kuş gözlemcisi katıldı. Eğitimler LİKKUŞ ve AKGT üyesi ve TR Üreyen Kuş Atlası gönüllüsü Cem Orkun Kıraç ile TR Üreyen Kuş Atlası projesi yürütme ekibinden Dilek Eylül Dizdaroğlu tarafından verildi. Cem ve Eylül tarafından yapılan *Türkiye Kuşları, TR Üreyen Kuş Atlası Projesi, Kuş Gözlemciliğine Giriş ve Ekvator Kuşağı Kuşları* hakkında sunumlar yapıldı. Ayrıca doğada görülen kuş türlerinin tanımlanması ve Türkiye kuşları üzerine karşılıklı bilgi alışverişi ve soru cevap çalışması gerçekleştirildi. LİKKUŞ Kuş Gözlemciliği Semineri 19.15 ile 22.00 arasında tamamlanmış oldu. Türkiye'de en çok görülen 100 kuşunun yer aldığı posterler Kaş Kültür Merkezi ve Likya Kuş Gözlem Topluluğu'na verildi. Ayrıca Antalya'lı doğa korumacı ve kuş gözlemcisi Hüseyin Çağlar İnce'nin yeni yayınlanmış kitabı DOĞADA BU AN tanıtıldı ve isteyenler kitabı, Seminerde Kaş Kültür Merkezi'nde temin etti.

Seminer bitiminde bundan sonraki 4 gün boyunca yapılacak Kaş ve civarındaki kuş gözlem etkinlikleri programları ve getirilmesi gereken ekipman ve araçlar hakkında bilgi verildi.

---

26 Mayıs 2017, Cuma

Yer: Kalkan-Patara arası sazlık ve su basar çayırhıklar

Katılımcılar: Cem Orkun Kıraç, Eylül Dizdaroğlu, Tolga Yücel, Füsun Karacan, Munise Ozan, Süha Özgeçen, Ayşegül Arslan, Atakan Uslu, Hayriye Yüksel, Clive Mason, Selma Şabanoğlu

LİKKUŞ kuş gözlemcileri Dragoman Dalış ve Outdoor Merkezi'nin destek verdiği organizasyon ve sağladığı minibüsle Gelemiş Sazlığı ve Patara Kumulları bölgesinde kuş gözlem etkinliği yaptı. Sabah 05:30'da Kaş'ta buluşan ekip gün doğumunda Kalkan ve Patara

arasında Yeşilköy yakınlarındaki sazlık ve subasar çayırıklarda 10x10 km.lik bir kare içinde 1 saat süren sistemli TR Üreyen Kuş Atlas çalışmasını izlediler ve katıldılar.

Sabah gün doğumu ile öğlen 13:15 arasında büyük çoğunlukla yürüyerek kuş gözlem yapıldı. Dürbün ve teleskoplarla görülen kuşların gözlenmesi yanısıra tele objektifli makineler ile kuşların fotoğrafları alındı. Fotoğraflanan türler o anda tanımlama için de çok faydalı oldu.

Kaş Kalkan arası kuşlar

Büyük baştankara
Mavi kaya ardıcı

Kalkan Yeşilköy Sazlıkları (Göl) kuşlar

Leylek	Büyük baştankara
Küçük akbalıkçıl	Boğmaklı toygar
Alaca balıkçıl	Leş kargası
Gri balıkçıl	Karakulaklı kuyrukkakan
Kamışçın	Sarı kuyruksallayan
Büyük kamışçın	Söğüt serçesi
Büyük gümüş martı	Arı şahini
Üveyik	Ev serçesi
Çulha kuşu	
Delice doğan	
Karabaşlı çinte	

Gelemiş Sazlığı - Patara Kumulları kuşları

Sakarmeke	Söğüt serçesi
Tepeli batağan	Tarla kirazkuşu
Kumru	Alaca balıkçıl
Karakulaklı kuyrukkakan	Gri balıkçıl
Tepeli toygar	Arap bülbülü
Ak kuyruksallayan	Saka
Sarı kuyruksallayan	Kır kırlangıcı
Ev serçesi	Küçük akbalıkçıl

---

27 Mayıs 2017, Cumartesi

Yer: Kaş ve Avlan Gölü

Katılımcılar: Cem Orkun Kıraç, Eylül Dizdaroğlu, Murat Draman, Didem Arakon, Yunus Arakon, Clive Mason, Monika Duda

Sabah 05:30 da Kaş'ta toplanma oldu ve 05:45 de kuzey istikametine Elmalı yaylasına doğru minibüsle yola çıkıldı. 08:50 sularında Avlan Gölü'ne geldiğimizde muhteşem bir göl ve sulak alan bizi karşıladı. İnsan kalabalığından uzak ve yaklaşık 1600 m. irtifada sakin bir göl. Avlan Gölü'nü seyretmek, kuş gözlemek ve etrafını dolaşmak kolay. Zira gölünü iki tarafını yaklaşık 50-100 m. açığından dolaşan asfalt bir yol ile hemen hemen tüm etrafını çevreleyen ve yakından dolaşan bir toprak yol size yardımcı oluyor. Rüzgarsız havalarda dupduru gölün yarattığı dağ ve orman yansıması eşsiz bir simetri oluşturuyor. İçindeki kuşlar da cabası. Ancak kuşları iyi görmek ve keyfini çıkarmak için iyi bir dürbün ya da kara teleskobuna gereksinim duyuyorsunuz.

Avlan Gölü kuşları

Karabatak
Leş kargası
Gece balıkçılı
Alaca balıkçıl
Küçük akbalıkçıl
Gri balıkçıl
Erguvani balıkçıl

Avlan Gölü-Elmalı arası kuşlar

---

28 Mayıs 2017, Pazar

Yer: Elmalı, Girdev Gölü, Çayağzı sulakalanı

Katılımcılar: Cem Orkun Kıraç, Eylül Dizdaroğlu, Murat Draman, Didem Arakon, Yunus Arakon, Clive Mason, Monika Duda

Girdev tüm Likya bölgesinin en ilginç kuş gözlem noktalarından birisi. Sadece kuş gözlem değil, farklı bir coğrafya, eşsiz yüksek yayla ekosistemi ve dinginlik istiyorsanız bulunmak isteyeceğiniz bir yer. Denizden 1730 m. yükseklikteki göle ulaşmak için yaklaşık Elmalı Yaylası'nın kalbine gelmek zorundasınız. 1800 metreden fazla irtifalardan geçerek dağları aşarak ulaşmanız gereken bir yer. Kaş'tan yaklaşık 2,5 saatlik bir sürüşten sonra karşınıza muhteşem bir krater gölü çıktı. Kuş gözleme başlamadan önce, yarım saat kadar kıyısında gölün manzarasını seyrettik ve güzelliği sindirdik. Hem Elmalı'dan Girdev Gölü'ne ulaşırken yolda, hem de Girdev gölünde muhteşem güzellikte kuşlar gördük.

Girdev Gölü kuşları

Sakarmeke
Karaboyunlu batağan
Saz delicesi
Kerkenez
Taşkızılı
Taşbülbulü
Tepeli batağan
Karaboyunlu batağan
Angıt
Elmabaş ördek
Leylek
Gece balıkçılı
Kara sağan (Ebabil)
Kır kırlangıcı

Kara iskete
Kızılsırtlı örümcekkuşu
Maskeli örümcekkuşu
Karakulaklı kuyrukkakan
Tepeli toygar
Leş kargası
Kuzgun
Kırmızı gagalı dağ kargası
Kar serçesi
Karabaşlı kirazkuşu
Tarla kirazkuşu

Girdev'de 13.00 sularında kuş gözlemimiz bitince Kaş'a dönüş yoluna geçtik. Elbette dönerken de kuşları kaydettik ve doyana kadar izledik. Tele mercekli fotoğraf makinesi olanlar güzel kuş görselleri de aldılar. Elmalı Yaylası üzerinden 2 saatlik keyifli bir sürüşten sonra deniz seviyesine inmeye başladık. Demre'yi geçerek Çayağzı'na geldiğimizde habitat ve ekosistem değişmişti. Dağların arasından gelen Demre Çayı Demre ovasından geçerek Çayağzı ırmağı olarak Akdeniz'e dökülüyordu. Sazlıklar ve tuz düzlüklerinin olduğu butik bir sulak alan karşıladı bizi. Önce aracımızdan izledik su kuşlarını yoldan. Ancak cazibelerine daha fazla dayanamadık ve aşağıya indik. Çayağzı'nda nispeten yakından gördüğümüz kuşlar damağımızda kaldı.

Çayağzı sulakalanı kuşları

Uzunbacak
Halkalı küçük cılıbıt
Mahmuzlu kızkuşu
Sutavuşu
Kır kırlangıcı
Ev kırlangıcı

---

29 Mayıs 2017, Pazartesi

Yer: Kaş Gömbe yolu

Katılımcılar: Cem Orkun Kıraç, Eylül Dizdaroğlu, Füsün Karacan, Selma Şabanoğlu

Bugün tümüyle TR Üreyen Kuş Atlası çalışması yapıldı. LİKKUŞ'da katılan kuş gözlemcileri ile oluşan 4 kişilik ekip önceden Füsün Karacan'ın yaptığı sistematik atlas çalışması

kapsamında karenin geç üreme dönemi gözlem çalışması tekrarını gerçekleştirdiler.

Sakin ve muhteşem doğası ile Gömbe yaylası civarı harika bir yer. Kuşlar da öncelikle sesleri ile kendilerini hemen belli ettiler. Ağaçkakanlar ve ispinozlar başta olmak üzere tam bir orman kuşları cenneti.

1nci 10x10 luk kareden sonra 4-5 km daha yukarı çıkınca yol kenarında bir çeşme başında durduk. Cem çeşme başına gelen kuşları yakından ve tek başına fotoğraflamayı tercih etti. Eylül, Füsun ve Selma orman içinde daha önce yapılan diğer 10x10 km.lik karenin sistemli atlas çalışmasını tekrar ettiler. Tam 1 km.lik bir rotayı 1 saatte yürüdüler ve kuşları tanımlayarak üreme kodları ile kayıtlara geçtiler.

Yol boyunca
Ev kırlangıcı
Kır kırlangıcı
Tepeli toygar
Ebabil
Leş kargası
Alakarga

Anadolu palamut meşeleri, Kızıl çam habitatında
Ortanca ağaçkakan
Anadolu sıvacısı
Mavi baştankara
Ökse ardıcı
Üveyik
Kara iskete
Bahçe tırnaşıkkuşu
İspinoz
Küçük iskete
Çıvgın?

Ardıç,sedir,türkmen çırası,kızıl çam habitatı
Saka
Ökse ardıcı
Küçük iskete
Anadolu sıvacısı
Alakarga
Çam baştankara

26-27-28-30 Mayıs tarihlerinde Kaş, Kalkan, Gelemiş, Patara, Avlan, Girdev, Çayağzı bölgelerinde gözlenen ve kayıtlara geçen kuş türleri envanteri

	Türkçe	İngilizce	Bilimsel
1	Bahri	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>
2	Karaboyunlu batağan	Black-necked Grebe	<i>Podiceps nigricollis</i>
3	Karabatak	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>
4	Gece balıkçılı	Black-crowned Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>
5	Alaca balıkçıl	Squacco Heron	<i>Ardeola ralloides</i>
6	Küçük ak balıkçıl	Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>
7	Gri balıkçıl	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>
8	Erguvani balıkçıl	Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>
9	Leylek	White Stork	<i>Ciconia ciconia</i>
10	Turna	Crane	<i>Grus grus</i>
11	Angıt	Ruddy Shelduck	<i>Tadorna ferruginea</i>
12	Yeşilbaş	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>
13	Elmabaş patka	Common Pochard	<i>Aythya ferina</i>
14	Macar ördek	Red-crested Pochard	<i>Netta rufina</i>
15	Kara çaylak	Black Kite	<i>Milvus migrans</i>
16	Yılan kartalı	Short-toed Snake Eagle	<i>Circaetus gallicus</i>
17	Saz delicesi	Western Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>
18	Çayır delicesi	Montagu`s Harrier	<i>Circus pygargus</i>
19	Şahin	Common Buzzard	<i>Buteo buteo</i>
20	Kızıl şahin	Long-legged Buzzard	<i>Buteo rufinus</i>
21	Arı şahini *	Honey Buzzard	<i>Pernis apivorus</i>
22	Küçük kerkenez	Lesser Kestrel	<i>Falco naumanni</i>
23	Kerkenez	Common Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>
24	Kımalı keklik	Chukar Partridge	<i>Alectoris chukar</i>
25	Sutavuğu	Common Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>
26	Sakarmeke	Eurasian Coot	<i>Fulica atra</i>
27	Uzunbacak	Black-winged Stilt	<i>Himantopus himantopus</i>
28	Halkalı küçük cılıbt	Little Ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>
29	Halkalı cılıbt	Common Ringed Plover	<i>Charadrius hiaticula</i>

30	Kızkuşu	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
31	Mahmuzlu Kızkuşu	Spur-winged Plover	<i>Vanellus spinosus</i>
32	Küçük kumkuşu	Little Stint	<i>Calidris minuta</i>
33	Kızılbacak	Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>
34	Yeşilbacak	Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>
35	Orman düdükünü	Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>
36	Dere düdükünü	Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>
37	Ebabil	Common Swift	<i>Apus apus</i>
38	Akkarınli ebabil	Alpine Swift	<i>Tachymarptis melba</i>
39	Yalıçapkını	Common Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>
40	Arıkuşu	European Bee-eater	<i>Merops apiaster</i>
41	Gökkuzgun	European Roller	<i>Coracias garrulus</i>
42	Boğmaklı toygar	Calandra Lark	<i>Melanocorypha calandra</i>
43	Tepeli toygar	Crested Lark	<i>Galerida cristata</i>
44	Kaya kırlangıcı	Rock Martin	<i>Pytonoprogne rupestris</i>
45	Kum kırlangıcı	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>
46	Kır kırlangıcı	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>
47	Ev kırlangıcı	House martin	<i>Delichon urbicum</i>
48	Sarı kuyruksallayan	Western Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>
49	Dağ kuyruksallayanı	Grey Wagtail	<i>Motacilla cinerea</i>
50	Akkuyruksallayan	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>

51	Çalibülbülü	Rufous-tailed Scrub Robin	<i>Cercotrichas galactotes</i>
52	Kızılgardan	European Robin	<i>Erithacus rubecula</i>
53	Bülbül	Common Nightingale	<i>Luscinia megarhynchos</i>
54	Taşbülbülü	White-throated Robin	<i>Irania gutturalis</i>
55	Taş kızılı		<i>Monticola saxatilis</i>
56	Kara kızılkuşuk	Black Redstart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
57	Kuyrukkakan	Northern wheatear	<i>Oenanthe oenanthe</i>
58	Karakulaklı kuyrukkakan	Black-eared wheatear	<i>Oenanthe hispanica</i>
59	Çıvgın	Common Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>
60	Anadolu sıvacısı	Krüper's Nuthatch	<i>Sitta krueperi</i>
61	Sıvacı	Eurasian Nuthatch	<i>Sitta europaea</i>

62	Kızılsırtlı örümcekkuşu	Red-backed Shrike	<i>Lanius collurio</i>
63	Maskeli örümcekkuşu	Masked Shrike	<i>Lanius nubicus</i>
64	Kızılbırlı örümcekkuşu	Woodcaht shrike	<i>Lanius senator</i>
65	Leş kargası	Hooded crow	<i>Corvus cornix</i>
66	Kuzgun	Northern Raven	<i>Corvus corax</i>
67	Alakarga	Jay	<i>Garrulus glandarius</i>
68	Küçük iskete	Serin	<i>Serinus serinus</i>
69	Kara iskete	Red fronted serin	<i>Serinus pusillus</i>
70	Söğüt serçesi	Spanish sparrow	<i>Passer hispaniolensis</i>
71	Kar serçesi	White-winged snow finch	<i>Montifringilla nivalis</i>
72	Kirazkuşu	Ortolan Bunting	<i>Emberiza hortulana</i>
73	Karabırlı çinte	Black-headed Bunting	<i>Emberiza melanocephala</i>
74	Tarla çintesi	Corn Bunting	<i>Emberiza calandra</i>

*Sadece ilkbahar ve sonbahar göçlerinde görülür.